

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра підприємництва і маркетингу

СИЛАБУС
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Рік навчання 2020/2021

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна/заочна форма навчання	02 Культура і мистецтво, 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, Документаційне забезпечення управління та інформаційно-аналітична діяльність, Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів ECTS денна: 180/6; заочна : 150/5		Рік навчання 4 / 5
		Семестр 8-ий / 10-й
		Лекції 30 год./ 22 годин
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) 30 год./24 годин
		Лабораторні 0 год.
		Індивідуальні 0 год.
	Самостійна робота 14 год./ 86 годин	
	Консультації 6 год./ 18 годин	
	Форма контролю: залік/залік	

II. Інформація про викладача (-ів)

Цимбалюк Ірина Олександрівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємства і маркетингу, Tsymbaliuk.Iren@eenu.edu.ua, G411

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. *Анотація курсу.* Найважливішою основою економіки країни є розвиток та вдосконалення підприємництва. Підприємництво є однією з головних складових ринкової системи господарювання. На нього покладено розв'язання таких важливих економічних і соціальних завдань, як насичення національного ринку різноманітними благами, розв'язання проблеми зайнятості населення та сприяння становленню середнього класу, розвиток конкуренції, формування господарської культури тощо. Підприємництво є передумовою інноваційного типу економічного зростання, який базується на підприємницькій ініціативі в сфері науково-технічної та організаційно-економічної діяльності. Функціонування економіки України за умов поступової інтеграції до світового економічного простору потребує цілісного бачення проблем підприємницької діяльності, знань про закономірності та особливості її розвитку в Україні, узагальнення досвіду країн з ринковою економікою. За цих умов для сучасного фахівця вкрай необхідно засвоїти теоретичні та практичні знання із організації підприємницької діяльності, правових засад здійснення підприємницької діяльності в Україні; набуття навичок підприємницького мислення, умінь, необхідних для організації власної справи. Тому запропонований курс є важливим з огляду пошуку інструментів та технологій розвитку підприємницької діяльності.

2. *Мета і завдання навчальної дисципліни* «Теорія та практика підприємницької діяльності» – забезпечити студентів комплексом знань про закономірності та особливості розвитку підприємницької діяльності в Україні, сформувані навички підприємницького мислення, цілісного бачення проблем підприємницької діяльності; озброїти студентів уміннями, необхідними для організації власної справи.

3. Результати навчання (компетентності).

Цілі навчання.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободи людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку підприємництва, його місця в загальній системі знань про суспільство та у розвитку суспільства.

ФК6. Здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації.

ФК14. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.

Ефект навчання щодо знань

- знання та розуміння основних понять сучасного підприємництва (ЗК01., ЗК08.); історію розвитку підприємництва в Україні основи виникнення і розвитку підприємництва (ЗК01., ЗК08., СК01.);
- організаційно-правові форми підприємницької діяльності (ЗК01., ЗК08., СК04.);
- технологію заснування власної справи (ЗК01., ЗК08., ЗК14.);
- закони функціонування ринку і поведінки товаровиробників (ЗК01., ЗК08., СК01.);
- сутність, форми та методи конкурентної боротьби (ЗК01., ЗК08., СК01.);
- сутність маркетингової діяльності на підприємстві (ЗК01., ЗК08.);
- сутність і структура витрат виробництва (ЗК01., ЗК08.);
- фінанси підприємства та оподаткування підприємницької діяльності (ЗК14., СК04.);
- міжнародні економічні відносини і міжнародне підприємництво (ЗК01., ЗК08., СК01.);
- державне регулювання підприємництва (ЗК01., ЗК08., СК01.);
- економічні ризики в підприємницькій діяльності (ЗК08., СК08.).

Ефект навчання щодо вмінь

- виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи, проявляти вміння нести відповідальність за результати своєї діяльності (ЗК14., СК01., СК04.);
- демонструвати уміння формувати та підтримувати суспільно позитивний імідж підприємства та навички здійснення оцінки результативності соціальної відповідальності бізнесу (ЗК12., СК05.);
- здійснювати моніторинг джерел внутрішньої та зовнішньої інформації через налагодження каналів для безперешкодного її отримання (СК01., СК05.);
- здійснювати оцінювання підприємницьких ризиків та застосовувати заходи щодо їх мінімізації (СК04., СК05., СК08.);
- підвищувати рівень особистої професійної підготовки (ЗК01., ЗК08.).

Ефект навчання щодо суспільних та особистісних компетенцій

- вивчати теоретичні та практичні основи підприємницької діяльності та її вплив на розвиток національної економіки (ЗК01, ЗК12, СК01);
- співвідношення проблеми суспільства із проблемами розвитку підприємства (ЗК12, ЗК14);
- застосування кращих традиційних практик підприємництва для вирішення соціальних проблем, досягнення сталих соціальних змін (ЗК01, ЗК12, ЗК14);
- спілкуватися із представниками різних професійних груп задля створення умов розвитку підприємства (ЗК08, ЗК14).

4. Структура навчальної дисципліни.

Схема курсу денної/заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього годин денна/заочна ¹	Методи та технології викладання (навчання)	Форма контролю. Бал оцінювання
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Тема 1. Виникнення, розвиток та сутність підприємництва.	4/4	метод круглого столу / Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 1–2.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 2 бали
Тема 2. Правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні	4/2	метод круглого столу / Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 3.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 2 бали
Тема 3. Підприємство як основна організаційна структура підприємницької діяльності	4/2	лекція-диспут / Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 4.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 3 бали
Тема 4. Види підприємницької діяльності	4/4	лекція-диспут / Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 5.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 3 бали
Тема 5. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності	4/2	лекція-диспут / Zoom, Google Classroom, Office 365 ² . Відео 6–7.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 3 бали
Разом за модулем 1	20/14	<i>Тести</i>	тести, ситуаційні завдання, розв'язування задач. Максимальна оцінка 20 балів
Змістовий модуль 2. ВИДИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА			
Тема 6. Механізм створення власної справи	4/4	ділові ігри / Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 8–9.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 2 бали
Тема 7. Виробнича підприємницька діяльність	4/2	бізнес тренінги / Zoom, Google Classroom, Office 365 ² . Відео 10.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 2 бали
Тема 8. Підприємництво у сфері надання консалтингових послуг	4/4	метод круглого столу / Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 10-12.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 3 бали
Тема 9. Мале підприємництво в Україні	4/4	метод круглого столу / Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 11-12.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 3 бали.

Тема 10. Міжнародне підприємництво	4/2	бізнес тренінги / Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 17–18.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 3 бали
Разом за модулем 2	20/16	Тести	тести, ситуаційні завдання, розв'язування задач. Максимальна оцінка 20 балів
Змістовий модуль 3. УПРАВЛІННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Тема 11. Менеджмент в підприємницькій діяльності	4/2	метод круглого столу/ Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 13.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 2 бали
Тема 12. Маркетинг в підприємницькій діяльності	2/2	метод круглого столу/ Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 14.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 2 бали
Тема 13. Планування підприємницької діяльності	2/2	бізнес тренінги / Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 15–16.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 2 бали
Тема 14. Фінансування підприємницької діяльності	4/4	метод круглого столу/ Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 17.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 2 бали
Тема 15. Оподаткування підприємницької діяльності	4/4	метод круглого столу/ Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 18.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 3 бали
Тема 16. Підприємницький ризик та управління ним	4/2	метод круглого столу/ Zoom, GoogleClassroom, Office 365 ² . Відео 19-20.	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 3 бали
Разом за модулем 3	20/16	Тести	тести, ситуаційні завдання, розв'язування задач. Максимальна оцінка 20 балів
Разом	48/24		Максимальна оцінка 100 балів.

Примітки: ¹ Всього годин лекцій і практичних занять. ² Zoom, GoogleClassroom, Office 365 – може застосовуватися одна з форм навчання або симбіоз у формі он-лайн лекцій для студентів з індивідуальним планом навчання або заочної форми навчання, а також для студентів, які мають пропуски з поважних причин.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Відео 1. Основи підприємництва. Сутність підприємництва. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=0xohrh5M41s>

Відео 2. Підприємництво – соціально-економічна основа ринкової економіки. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=GugWjrzqwk>

Відео 3. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування. URL: https://www.youtube.com/watch?v=V_zSInAQibA

Відео 4. Історія ТСН. Маленький бізнес. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=S3yfPJ8AsAA>

Відео 5. Сутність соціального підприємництва. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=gSpLYTrGVGs>

Відео 6. Організаційні та правові форми підприємництва та бізнесу. URL: https://www.youtube.com/watch?v=wm-9UYWUu_4

Відео 7. Організаційно-правові форми соціальних підприємств. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PUW9Qywy9mk>

Відео 8. Як відкрити бізнес в Україні - юридична консультація / ФОП, ТОВ, ПП. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=eK-ycifKGCU&t=7s>

- Відео 9. Соціальне підприємництво. Започаткування, розвиток, можливості. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=2AX9wW2NwtA>
- Відео 10. Як виживає в Україні малий і середній бізнес. URL: <https://cutt.ly/dtKB1kn>
- Відео 11. Мікробізнес в Україні: європейський досвід. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=LAS-7WAMR2Q>
- Відео 12. Людина, громадянин, фізична особа - в чому різниця. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=jz4QGZjiiVo>
- Відео 13. Як ефективно управляти підприємством. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=n3Jd7B7lvv4>
- Відео 14. Короткий курс "Основи підприємницької діяльності". Частина 5. Р4 Маркетингова стратегія. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=JHHAizp8nYU>
- Відео 15. Сумісництво: прийняття на роботу, оплата, лікарняні, відпускні, індексація. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=QtVorOJmnyw>
- Відео 16. Планування бізнесу та підприємництва. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=YEpC6dKsBAw>
- Відео 17. Джерела фінансування власного бізнесу. Регіональний фонд підтримки підприємництва. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=vOjZ-mdty1Q>
- Відео 18. Реєстрація власного бізнесу та вибір системи оподаткування: поради юриста. URL: https://www.youtube.com/watch?v=of9d_IY4nDE
- Відео 19. Ризики у підприємницькій діяльності. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=68YDG-X14JI>
- Відео 20. Як можуть співпрацювати бізнес та культура? URL: <https://www.youtube.com/watch?v=RBXo80KujKg>

IV. Політика оцінювання

Політика щодо академічної доброчесності.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені.

Студентам потрібно пройти безкоштовний курс академічної доброчесності в університеті <https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Шкала оцінювання

Оцінювання курсу денної/заочної форми навчання

Вид заняття	Аудиторне навантаження			Самостійна робота	Консультації
	Лекції	Практичні заняття	Модульний контроль		
Форма контролю	Відвідування занять	Усне опитування, ситуаційні завдання, розв'язування задач	Тести в Office 365	Письмова самостійна робота	Онлайн-консультавання
Бал оцінювання	Не оцінюється	36	60	4	0

Оцінка в балах	Оцінка	Критерії оцінювання
90 – 100	Відмінно	Студент опрацював цілий курс згідно програми, оперує основними поняттями та вміє їх застосовувати на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності
82 – 89	Дуже добре	Студент опрацював цілий курс згідно програми, оперує основними поняттями, проте може застосувати більшість положень на практиці, здобути компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності з незначними помилками
75 - 81	Добре	Студент опановує 80–90 % курсу згідно програми, оперує більшістю основних понять та може їх застосувати на практиці, здобути окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності
67 -74	Задовільно	Студент опановує 60-70% основного курсу згідно програми, оперує окремими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобути окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з незначними помилками
60 - 66	Достатньо	Студент опановує 60% основного курсу згідно програми, оперує окремими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобути окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з допомогою лектора
1 – 59	Незадовільно	Студент опановує 60% основного курсу згідно програми, оперує окремими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобути окремі компетенції, знання та вміння, не розв'язує завдання середнього рівня складності з допомогою лектора

V. Підсумковий контроль

Іспит відбувається у формі тестових завдань у Office 365. Тестові запитання складено відповідно до програми курсу. Містять 60 запитань з однією правильною відповіддю. Кожне запитання оцінюється в один бал. Максимальна оцінка 60 балів. Іспит проводить згідно розкладу.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Основи підприємництва: Підручник. [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
2. Ануфрієва О. Л., Пальчевська Т. Г., Лагоцька Г. М. Підприємницька діяльність. Навчальний посібник. / За науковою ред. О. Л. Ануфрієвої. ІваноФранківськ, «ЛілеяНВ», 2014. 304 с.
3. Касьянова Н.В. Управління розвитком підприємства на основі кумулятивного підходу: концепція, моделі та методи: монографія. Донецьк: Купріянов В. С., 2011. 375 с.
4. Тягунова Н. Підприємництво і бізнес культура. Центр навчальної літератури, 2017. 118 с.
5. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
6. Податковий кодекс України : прийнятий Верховною Радою України від 02.12.2010 № 2755-VI : [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

Додаткова

1. АнтошкінаЛ.І., ГорячаО.Л. Потенціал і розвиток підприємства: навч.-метод. посіб.: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Донецьк: Юго-Восток, 2012. 450 с.
2. БалджиМ.Д. Економічний ризик та методи його вимірювання : Навчальний посібник. Харків: Промарт, 2015. 300 с.
3. СімківЛ.Є. ПобігунС.А. Тенденції розвитку малого підприємництва в Україні в умовах диспропорційності економічного зростання.*Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Випуск 3. С. 560–564

Інтернет-ресурси

1. Господарський кодекс України № 436-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page2>.
2. Про підприємництво. Верховна Рада УРСР; Закон від 07.02.1991 № 698-ХІІ (Редакція від 05.04.2015). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.
3. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського НАН України. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
4. Підприємництво, господарство і право. URL: pgr-journal.kiev.ua/.

Викладач

І.О. Цимбалюк